انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان با والدین وابسته به مصرف مواد مخدر

اسماعیل سعدی پور[۱]، اکبر کبیری[۲]، مهسا یوسفی[۳]، علی قاسمی[۴]

تاریخ دریافت: ۹۵/۵/۱۰ پذیرش نهایی: ۹۵/۸/۱۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه انگیزش پیشرفت در دانش‌آموزان با پدر وابسته به مصرف مواد مخدر انجام شد. روش این مطالعه از نوع علّی- مقایسه‌ای است و جامعه آماری آن تمام پدرهای دانش‌آموزان پسر دوره راهنمایی منطقه ۱۵ تهران در سال تحصیلی ۹۲-۹۳ بودند که از طریق نمونه‌گیری در دسترس ۱۴۰ دانش‌آموز انتخاب شد. این دانش‌آموزان به دو گروه ۷۰ نفری با پدر سالم و ۷۰ نفر پدر وابسته به مصرف مواد مخدر و محرک تقسیم شد. ابزار پژوهش، آزمون انگیزش پیشرفت هرمنس بود. یافته‌های حاصل از شاخص‌های آمار توصیفی و آزمون t مستقل نشان می‌دهد بین انگیزش پیشرفت دانش-آموزان با والد سالم و معتاد تفاوت معناداری وجود دارد. نتایج پژوهش حاکی از آن است که بین افسردگی، اضطراب، استرس با پرخاشگری در افراد وابسته به مصرف مواد مخدر رابطه وجود دارد که برای مراکز مشاوره دانشجویان و کلینیک‌های روان‌شناختی حائز اهمیت خواهد بود.

کلیدواژه: اعتیاد، دانش‌آموز، والدین، پدر، انگیزش پیشرفت

مقدمه

انگیزش پیشرفت[5] میل و اشتیاق یا تلاش و کوششی برای دستیابی به یک هدف یا تسلط بر اشیا، امور، افراد، اندیشه‌ها یا معیار متعالی است. یکی از صفت‌های شخصیتی نسبتاً پایدار آدمی به اعتقاد بسیاری از صاحب‌نظران نیاز به پیشرفت «خود» است که منشأ بسیاری از رفتارهای فرد قرار می‌گیرد (کورمن[6]، ۱۳۷۵). شانک[7] و همکاران (۲۰۱۳) نیز در توصیف انگیزش پیشرفت بر استمرار و پایداری تلاش فرد برای رسیدن به هدف موردنظر تأکید دارند.

[۱]. نویسنده مسئول: دانشیار گروه روانشناسی تربیتی دانشگاه علامه طباطبایی، ebiabangard@yahoo.com
[۲]. دانشجوی دکتری تکنولوژی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبایی kabiriakbar98@yahoo.com
[۳]. کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشگاه علامه طباطبایی mahsayousefi1988@gmail.com
[۴]. دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم وتربیت، دانشگاه تربیت مدرس ali.ghasemi@modares.ac.ir

[5]. Achievement Motivation
[6]. Korman
[7]. Schunk

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]
[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

محققان عقیده دارند که انگیزش پیشرفت، یک تعامل بین متغیرهای موقعیتی و انگیزش مربوط به فرد برای رسیدن به موفقیت است. این دو به‌طور مستقیم در پیش‌بینی رفتار، درگیر دو نوع انگیزه ضمنی و صریح هستند. انگیزه‌های ضمنی خودبه‌خود عمل می‌کنند و انجام‌وظیفه محسوب می‌گردند که از طریق مشوق‌های ذاتی برای انجام کار تحریک می‌شوند؛ اما انگیزه‌های صریح از طریق انتخاب عمدی صورت می‌گیرند و اغلب برای عوامل بیرونی تحریک می‌شوند (برونشتاین[1]، ۲۰۰۵). آبشا[2] (۲۰۱۲) معتقد است که روابط و تعاملات بین والدین و نوجوانان نقش مهمی در رشد اعتماد به خود، انگیزش پیشرفت، خودکارآمدی و تصویر خود در نوجوانان هم به شکل مثبت و هم به شکل منفی دارد. اگرچه عملکرد تحصیلی عموماً با شاخص متوسط نمره کلاسی سنجیده می‌شود، اما در مجموع این عملکرد با فرآیندهایی نظیر انگیزش پیشرفت، جهت‌گیری اجتماعی و کنترل هیجانی مرتبط است که همه این عوامل ممکن است تنها به‌طور مرزی با توانایی شناختی رابطه داشته باشد، اما قویاً با شخصیت رابطه دارد (مارتین[3]، ۲۰۱۰).

دانش‌آموزانی که تکالیف خود را به‌صورت کامل انجام نمی‌دهند، احتمال بیشتری وجود دارد که در پایه تحصیلی خود باقی بمانند (ونتزل و کالدول[4]،۱۹۹۷). کیفیت رابطه زناشویی شاخص مهمی در رشد روابط بین فردی داخل و خارج از خانواده می‌شود. درگیر بودن والدین در کشمکش‌های زناشویی به علت وابستگی به مصرف مواد مخدر باعث کاهش توانایی و توجه آن‌ها در برقراری ارتباط و اثربخشی آن‌ها در حمایت عاطفی و اجتماعی با فرزندانشان می‌شود. تعارض زناشویی منجر به راهکارهای نامؤثر تربیت فرزندان می‌شود که پیامد آن ناسازگاری فرزندان است. فقدان رابطه عاطفی، کاهش روابط (گراندی[5]، ۲۰۰۵) و فقدان همکاری والدین در مورد نقش‌های فرزندپروری (فینچام[6] و همکاران، ۱۹۹۴) از نتایج تعارض زناشویی است که بر عملکرد فرزند تأثیر می‌گذارد. به‌طورکلی، تعارض زناشویی بر سازگاری همه‌جانبه فرزند تأثیر می‌گذارد که موفقیت تحصیلی جزئی از آن است. دویل[7] و همکاران (۲۰۰۵) در

1. Bronstien
2. Abesha
3. Martin
4. Wentzel & Caldwell
5. Grundy
6. Fincham
7. Doyle

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

پژوهش خود ۱۷۵ دانش‌آموز ۱۳ ساله را مورد بررسی قراردادند و نشان دادند که تعارض زناشویی با عزت‌نفس و موفقیت تحصیلی پایین رابطه دارد.

بررسی‌ها نشان داده‌اند که بی‌تفاوتی پدر و مادر در پرورش کودکان، بی‌مهری، سرزنش کردن بیش از اندازه‌ی آنان، داشتن رفتار خشن، انضباط و نظارت ناهماهنگی و نبود ارتباط مناسب با فرزند از پیش‌بینی‌کننده‌های نیرومند رفتار نابهنجار کودکان است (وایث[1] و همکاران، ۲۰۰۰). اسمارت[2] و همکاران (۱۹۹۰) نشان دادند که خانواده‌های افراد مبتلا به سوءمصرف مواد نسبت به خانواده‌های افراد سالم انعطاف‌پذیری کمتری را در تصمیم‌گیری و حل کشمکش نشان می‌دهند. بارنز[3] و همکاران (۱۹۹۲) نیز در پژوهش خود نشان دادند که تعارض زناشویی با کارکردهای پایین تحصیلی فرزندان رابطه دارد. پس از مصاحبه با ۴۴۳ آزمودنی دختر درباره روابط والدین و فرزندان از نظر مصرف مواد مخدر و انجام پرسشنامه‌های استاندارد توسط آن‌ها مشخص شد که والدین آن‌ها در اعتیاد دختران سهم زیادی دارند (اسکینر[4]، گرادی[5] و همکاران، ۲۰۰۴).

گزارش انستیتو ملی سوءمصرف آمریکا حاکی از آن دارد که در بین نوجوانان و جوانانی که سوءمصرف مواد مخدر داشتند، ۴۱ تا ۶۵ درصد به طور هم‌زمان از اختلال‌های روانی دیگری نیز رنج می‌بردند (اسکینر و همکاران، ۲۰۰۴). همچنین، همبودی سوءمصرف مواد و سایر اختلال‌های روانی، تشدید علائم روان‌پزشکی و افزایش خطر خودکشی را به همراه دارد (قلعه‌ای‌ها، ۱۳۷۸).

سازمان بهداشت جهانی[6] (۱۹۹۹) مسئله مواد مخدر اعم از تولید، انتقال، توزیع و مصرف آن را در کنار سه معضل جهانی دیگر یعنی تولید و انباشت سلاح‌های کشتارجمعی، آلودگی محیط‌زیست، فقر و شکاف طبقاتی ازجمله مسائل اساسی شمرده است که حیات بشری را در ابعاد مختلف تهدید می‌کند. در حال حاضر، در کشور ما نیز مصرف مواد مخدر افزایش یافته و زمینه‌های بروز آسیب‌های اجتماعی، خانوادگی، فرهنگی، اقتصادی و ... را ایجاد کرده است

1. Withe
2. Smart
3. Barnes
4. Skinner
5. Grady
6. World Health Organization

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

(نوری، ۱۳۸۹). آسیب‌های اجتماعی می‌توانند انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار دهند و بر سطح پیشرفت دانش‌آموزان تأثیر بگذارند (اسفند آبادی و نادری نژاد، ۱۳۸۸).

انگیزش دارای اهمیت ویژه‌ای است که درک پدیده‌های روان‌شناختی بدون شناخت انگیزه‌های رفتار ممکن نیست. نه‌تنها در بررسی علمی رفتار بلکه در زندگی روزمره انسان نیز انگیزش نقش مهمی را ایفا می‌کند. چون آدمی موجود شگفت‌انگیزی است که می‌تواند رویدادها را درک کند، به قضاوت‌های پیچیده دست بزند، اطلاعات را به خاطر آورد، مسائلی را حل کند و نقشه‌ای را عملی سازد، به‌کارگیری استعدادها منوط به نحوه انگیزش است. بارها دیده می‌شود دانش‌آموزانی که از نظر توانایی و استعداد یادگیری بسیار شبیه به هم هستند، ولی در پیشرفت، تفاوت‌های زیادی با یکدیگر دارند. این تفاوت‌ها در سایر فعالیت‌های غیر تحصیلی مانند سازگاری فردی و اجتماعی نیز به چشم می‌خورد و این موارد ازجمله پرسش‌های اساسی هستند که ذهن روانشناسان و مربیان تعلیم و تربیت را به خود مشغول کرده‌اند. شاید بتوان علت این تفاوت‌ها را به نحوه انگیزش آن‌ها مربوط دانست؛ بنابراین می‌توان گفت که پیشرفت دانش‌آموزان در مدرسه و در دوران بزرگ‌سالی نه‌تنها به توانایی‌های آن‌ها، بلکه به انگیزش، نگرش‌ها و واکنش‌های عاطفی‌شان به مدرسه و سایر مسائلی وابسته دانست که در موقعیت دخالت دارند (زینالی، ۱۳۸۶).

بنابراین اعتیاد والدین آسیب‌های بسیار مخرب مختلفی را به همراه دارد که از جمله آن تأثیر منفی بر مؤلفه‌های متعدد شخصیت فرزندان است. یکی از این مؤلفه‌ها انگیزش پیشرفت است که پژوهشگر آن را در دانش‌آموزان با پدران سالم و پدران وابسته به مصرف مواد مخدر و محرک بررسی می‌کند. در این رابطه بررسی انگیزش پیشرفت در بین دانش‌آموزان با پدر معتاد و مقایسه آن با پدر دانش‌آموزان با پدر عادی می‌تواند در به‌کارگیری استعدادها، نگرش‌ها و واکنش‌های عاطفی‌شان به‌سوی آینده مؤثر باشد که ضرورت آن اجتناب‌ناپذیر می‌گردد.

روش پژوهش

در این پژوهش از روش توصیفی علّی- مقایسه‌ای استفاده شده است. روش علّی- مقایسه‌ای نوعی تحقیق کمی است که با مقایسه افراد واجد الگوی رفتاری یا شخصی با افراد فاقد یا واجد درجات کمتر آن ویژگی، به جستجوی

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

کشف علل بالقوه و تأثیرات آن‌ها می‌پردازند (گال، بورگ و گال، ۱۳۹۳). جامعه آماری این پژوهش کلیه پدرهای دانش‌آموزان پسر دوره راهنمایی منطقه ۱۵ تهران در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ بودند. نمونه پژوهش شامل ۷۰ پدر معتاد و ۷۰ نفر پدر غیر معتاد بودند که برای درمان به کلینیک «ارمغان سلامت» مراجعه کرده بودند.

برای سنجش متغیر انگیزش پیشرفت از پرسشنامه‌های استاندارد انگیزش پیشرفت هرمنس[1] استفاده شده است.

پرسشنامه انگیزش پیشرفت هرمنس: هرمنس (۱۹۷۰) این پرسشنامه را برمبنای دانش نظری و پیشینه پژوهش‌های مربوط به موضوع نیاز به پیشرفت ساخته است. پرسشنامه اولیه دارای ۲۹ سؤال است که بر مبنای ده ویژگی متمایزکننده، افراد دارای انگیزش پیشرفت بالا را از افراد با انگیزش پیشرفت پایین جدا می‌کند. سؤالات پرسشنامه به‌صورت جملات ناتمام بیان شده و به دنبال هر جمله چند گزینه داده شده است. برای یکسان‌سازی ارزش سؤال‌ها برای هر ۲۹ سؤال پرسشنامه ۴ گزینه نوشته شده است که این گزینه‌ها برحسب اینکه شدت انگیزش پیشرفت از زیاد به کم یا کم به زیاد باشد به آن‌ها نمره داده می‌شود. هرمنس (۱۹۷۰) برای محاسبه روایی از روایی محتوا استفاده کرد و ضریب همبستگی هر سؤال را با رفتارهای پیشرفت‌گرا محاسبه کرده است. ضرایب به ترتیب سؤال‌های پرسشنامه در دامنه‌ای از ۰/۳۰ تا ۰/۵۷ است. علاوه بر این هرمنس در یک مطالعه به وجود ضریب همبستگی بین این پرسشنامه و آزمون اندریافت موضوع (TAT) اشاره دارد. ضریب پایایی محاسبه‌شده برای پرسشنامه به میزان ۰/۸۴ به دست آمد. هومن و عسگری (۱۳۷۹) در پژوهش خود باهدف ساخت، اعتباریابی، رواسازی و هنجاریابی این آزمون ضریب اعتبار آن را ۰/۸۳ گزارش کرده‌اند.

یافته‌ها

پس از تکمیل پرسشنامه انگیزش پیشرفت توسط دانش‌آموزان، داده‌های حاصل با استفاده از نرم افزار SPSS 22 بررسی و تحلیل شد. میانگین و انحراف استاندارد نمره‌های دانش‌آموزان با پدر معتاد به ترتیب ۸۰/۲۳ و ۸/۰۱، همچنین میانگین و انحراف استاندارد نمرات دانش‌آموزان با پدر سالم به ترتیب ۵۷/۱۴ و ۱۱/۳۷ است. خلاصه اطلاعات در جدول شماره ۱ آمده است.

[1]. Hermans

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

جدول شماره ۱. میانگین و انحراف استاندارد دانش آموزان با پدر معتاد و سالم

گروه	فراوانی	میانگین	انحراف استاندارد
دانش آموزان پدر معتاد	۷۰	۸۰/۲۳	۸/۰۱
دانش آموزان پدر سالم	۷۰	۵۷/۱۴	۱۱/۳۷

نتیجه آزمون لون (برابری واریانس‌ها) نشان می‌دهد که فرض یکسان بودن واریانس در سطح معناداری ۰/۰۵ تأیید می‌شود؛ بنابراین، برای آزمون فرضیه برابری میانگین‌ها از سطر اول جدول خروجی نرم‌افزار (جدول شماره ۲) استفاده می‌شود.

جدول شماره ۲. آزمون t مستقل دانش‌آموزان با پدر معتاد و سالم

نتیجه آزمون لون (برابری واریانس)			نتیجه آزمون t				
F	سطح معناداری		بیشینه	کمینه	سطح معناداری	Df	آزمون t
واریانس برابر	۱/۶۱	۰/۰۰۰	۶۲/۳۷	۱۹/۷۹	۰/۱۸۵	۱۲۴/۰۲	۱۳/۸۸۱
واریانس نابرابر			۶۱/۴۵	۱۹/۹۳	۰/۱۳	۱۳۸	۱۲/۰۲

نتیجه آزمون t با Sig=۰/۱۸۵ نشان می‌دهد که فرض برابری میانگین‌ها در سطح معناداری ۰/۰۵ رد می‌شود؛ بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان با پدر سالم بیشتر از انگیزش پیشرفت دانش‌آموزان با پدر معتاد است. آزمون t مستقل برای همگنی واریانس‌ها در جدول ۲ آمده است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف مقایسه انگیزش پیشرفت در دانش‌آموزان با پدر وابسته به مصرف مواد مخدر انجام شد. تحلیل داده‌ها نشان داد بین انگیزش پیشرفت دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد؛ یعنی با توجه به محاسبه‌های آماری به نظر می‌رسد که انگیزش پیشرفت در بین دانش‌آموزان با پدر سالم بیش‌تر از دانش‌آموزان با پدر معتاد است؛ بنابراین می‌توان گفت که دانش‌آموزان با والد معتاد و دانش‌آموزان با والد سالم در ویژگی‌های از قبیل؛ سطح آرزوی

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

بالا، رفتار مخاطره‌پذیری، انگیزش قوی برای تحرک به‌سوی بالا، پشتکار، وظیفه مداری، ادراک پویا از زمان، آینده‌نگری، انتخاب دوست، قدرت تشخیص و پیشرفت با هم متفاوت هستند.

این یافته با یافته‌های پژوهش مک‌کلند[1] (۱۹۸۷)، چیرلو[2](۱۹۸۸) همسو است. آن‌ها در پژوهش خود نشان دادند که اعتیاد والدین آسیب‌های بسیار مخرب مختلفی در زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، تحصیلی و شخصیت فرزندانشان دارد. علی‌رغم این‌که دانش‌آموزان با والدین معتاد از محرومیت‌هایی مختلفی رنج می‌برند، به نظر می‌رسد این دانش-آموزان بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار گرفته‌اند؛ انگیزش پیشرفت کمتری دارند و در میان آنان اعتمادبه‌نفس و خودباوری کمتری وجود دارد که ممکن است در برخورد با مشکلات و آسیب‌های زندگی آشکار شوند. البته در این عرصه عوامل مختلفی دخیل هستند؛ که از این قبیل می‌توان: ۱- عزت‌نفس ۲- سن ۳- عملکرد تحصیلی ۴- دفعات شرکت در کنکور (شکست‌ها و موفقیت‌ها) ۵- درآمد ماهیانه خانواده ۶- میزان کمک‌هزینه دریافتی از خانواده ۷- امکانات آموزشی ۸- سن کودک در هنگام اعتیاد والدین ۹- میزان تحصیلات پدر و مادر ۱۰- ترتیب تولد را نام برد.

بخشی از عوامل پیشرفت ناشی از تأثیرات اجتماعی‌شدن است. هرچند دانش‌آموزان با والد معتاد در مسیر اجتماعی‌شدن کمتر از حمایت والدین بهره‌مند می‌شود (در مقاطع خاصی از اجتماعی شدن) اما عمدتاً یافته‌های طولی نشان می‌دهد که تلاش‌های پیشرفت از کودکی تا بزرگ‌سالی به مقدار زیاد تغییر می‌کند و در بزرگ‌سالی از یک دهه به دهه بعدی قابل پیش‌بینی نیستند (جنکینس[3]، ۱۹۸۷). البته این بدان معنا نیست که دانش‌آموزان با والد معتاد در عملکرد نیز لزوماً از دانش‌آموزان با والد سالم پیشی می‌گیرند. در یک جمع‌بندی کلی می‌توان بیان کرد که اعضای یک خانواده به‌صورت یک نظام هستند که درگیرشدن با یک پدیده منفی و مخرب بر دیگر جنبه‌های زندگی همچون رابطه زناشویی، اعتمادبه‌نفس فرزندان، پشتکار، درکی پویا از زمان، فرصت‌جویی، سخت‌کوشی، توجه به ملاک

[1]. Mcclelland
[2]. Chirlo
[3]. Jenkins

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

شایستگی در انتخاب دوست و آینده‌نگری آنان تأثیراتی منفی بر جای می‌گذارد. این امر به رواج بی‌اعتمادی در خانواده و نیز افت انگیزش آنان برای پیشرفت مؤثر است (کروز[1] و همکاران، ۱۹۹۹).

وضعیت اقتصادی پایین، بیکاری، تحصیلات پایین، سن پایین ازدواج به همراه سکونت در شهر، میزان آسیب‌پذیری خانواده‌های درگیر اعتیاد را در برابر مشکلات زندگی روزمره افزایش داده و فرزندان آن‌ها را در معرض خطر مردودی در مدارس، دست‌وپنجه نرم کردن با مشکلات روانی همچون افسردگی، اضطراب، استرس و پرخاشگری با دیگران، کاهش علاقه به ادامه تحصیل در محیط دانشگاهی و گرایش به‌سوی رفتارهای پرخطر قرار می‌دهد (بوالهری، ۱۳۸۱).

از آنجا که نقش والد معتاد در امور آموزشی فرزندش کم‌رنگ‌تر می‌شود، آثار سوئی بر سلامت روحی دانش‌آموزان می‌گذارد. افت تحصیلی یکی از نگرانی‌های مهم خانواده و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت است که بر اثر وجود اعتیاد در خانواده و دیگر مشکلات عاطفی و ... به وجود می‌آید. در این‌گونه مواقع شاید تحصیل، موفقیت تحصیلی اجتماعی و شغلی فرزند برای والدین اهمیتی نداشته باشد و فرزند نیز در این مسیر گامی بر ندارد.

انتخاب نمونه به روش غیرتصادفی ازجمله محدودیت‌های پژوهش حاضر بود. پیشنهاد می‌شود شیوه‌هایی برای آموزش انگیزش پیشرفت بر اساس دوره‌های مختلف سنی در نظر گرفته شود. با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های بیشتری درباره رابطه مشکلات دیگر فرزندان و همسران معتادان با پدیده اعتیاد انجام شود. همچنین، مراکز درمان اعتیاد و کلینیک‌های روان‌شناختی، درگیر شدن فرزندان معتادان با مصرف مواد توسط والدین آن‌ها را در نظر داشته باشند و نسبت به درمان این قشر آسیب‌پذیر نیز اقدام کنند.

منابع

اسفند آبادی، حسن شمس؛ نادری نژاد، سمیرا. (۱۳۸۸). بررسی مقایسه کیفیت زندگی و نگرش مذهبی در افراد معتاد و غیر معتاد شهر کرمان. *فصلنامه مطالعات روان‌شناختی*، ۱۵۹-۱۳۲.

بوالهری، جعفر. (۱۳۸۱). ارزیابی سوءمصرف مواد مخدر در زندان‌های ایران. فصلنامه علمی-پژوهشی سوءمصرف مواد. سال اول، شماره ۲.

[1]. Krausz

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

چیریلو، استفانلو. (۱۳۷۷). اعتیاد به مواد مخدر در آینه روابط خانوادگی. ترجمه: سعید پیرمرادی. اصفهان: همام.

زینالی، علی. (۱۳۸۶). بررسی زمینه‌های پیش اعتیادی معتادان و مقایسه آن با افراد سالم غیر معتاد. فصلنامه دانش و پژوهش در روان‌شناسی، ۱۶۸-۱۴۹.

قلعه‌ای‌ها، علی. (۱۳۷۸). بررسی مقایسه‌ای اختلالات روانی و ویژگی‌های شخصیتی در افراد وابسته و غیر وابسته به مواد شهر همدان. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی همدان. ۱۵ (۲)*: ۴۲-۴۷.

کورمن، آبراهام. (۱۳۷۵). روان‌شناسی صنعتی و سازمانی. ترجمه: حسین شکر کن. تهران: انتشارات رشد.

گال، مردیت؛ بورگ، والتر؛ گال، جویس. (۱۳۹۳). روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم رفتاری و روان‌شناسی، ترجمه احمدرضا نصر، تهران: انتشارات سمت،

نوری، رویا. (۱۳۸۹). بررسی روند مصرف مواد محرک در شهر تهران: موسسه داریوش با همکاری هیئت خیریه تولد دوباره و دفتر کنترل مواد مخدر و جرائم سازمان ملل.

هومن، حیدرعلی؛ عسگری، علی. (۱۳۷۹). تهیه و استاندارد کردن آزمون انگیزش پیشرفت. فصلنامه پژوهش‌های روان‌شناختی،۱۱، ۳۲-۹.

Abesha, A. (2012). Effects of parenting styles, academic self-efficacy, and achievement motivation on the academic achievement of university students in Ethiopia. *School of Psychology and Social Science. Faculty of computing, Health and science. Edith Cowan University*.

Barnes, G., & Farrell, M. (1992). Parental Support and Control as Predictors of Adolescent Drinking, Delinquency, and Related Problem Behaviors. . *Journal of Marriage and the Family.*, 54, 763-776.

Bronstien, J., & Maier, G. (2005). Aimplicit and self-attributed motives to achive: two separate but interacting needs,. *Journal of Personality and Social Psychology,*, Vol.89, pp.205-222.

Doyle, A., & Markiewicz, D. (2005). Parenting, Marital Conflict and Adjustment From Early: Mediated by Adolescent Attachment Style? . *Journal of and Adolescence.*, 34. 97-110.

Fincham, F., Grych, J., & Osborne, L. (1994). Does Marital Conflict Cause Child Maladjustment? Directions and Challenges for Longitudinal Research. *Journal of Family Psychology,*, 8,128-140.

Grundy, A. (2005). Parental Awareness as A Mediator of the Relationship between Marital Conflict and Adolescent behavior Conduct. *Dissertation Submitted to the Graduate School of the University of Notre Dame.*

Jenkins, P. (1987). Mrs Thatcher's revolution: the ending of the socialist era. *London: Cape*.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

Krausz, M., Verthein, U., & Degkwitz, P. (1999). Psychiatric comorbidity in oipiate addicts, . *Eur Addict Ress,*, 5(2) pp 55-62.

Martin, J., & Montgomery, E. (2010). Personality, achievement test scores, and high school percentile as predictors of academic performance across for years of coursework,. *Journal of Research in Personality,*, 40,424-431. .

Schunk, D., & Mullen, C. (2013). Toward a conceptual model of mentoring research: Integration with self-regulated learning. *Educational Psychology Rewiew,*, 25,361-386.

Skinner, W., Grady, C., Bartha, C., & Parker, C. (2004). Concurrer suhstance use and mental health disorders. An information guide . *the centre for addiction and mental health.*

Smart, L., & Cherbucos, T. (1990). Adolesent substance use and perceived family functioning. *Journal of Family Issues,*, 11, 208-220.

Wentzel, K., & Caldwell, k. (1997). Friendships, Peer Acceptance and Group Membership: Relations to Academic Achievement in Middle School. . *Child Development*, 68, 1198-1209.

Withe, H., Johnson, V., & Buyske, S. (2000). Parental Modeling and Parenting behavior effects on off-spring alcohol and cigarette use: A growth curve analysis,. *Journal of substance Abuse,*, 12 283-310.

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]

Achievement Motivation of Students with Drug-Dependent Parents

Ismail Saadipour, Akbar Kabiri, Mahsa Yusufi, Ali Ghasemi

Abstract

The present research aims to compare achievement motivation of students with Drug -dependent parents. The method of this study is causal-comparative. The sample consisted of 140 secondary school students of Tehran in 92-93 divided by two groups of 70 parents with normal parents and 70 Drug-dependent parents, who were selected through available sampling. Hermen's Achievement Motivation Test (1970) was used to collect data. Descriptive statistical parameters and t-test findings show significant difference between addicted and non-addicted parents of students in achievement motivation. The results show correlation between depression, anxiety and stress with aggression in addicted parents. Using the findings of this research is critical for students and psychological counseling centers stems Psychological Clinic.

Keywords: Addiction, Student, Parents, Achievement Motivation

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-29]

[DOI: 10.18869/acadpub.erj.2.31.5]